

Agaghiyên li dor

MAMMOGRAPHIE- SCREENING

Bernameya li dor têderxistina
berwext ya penceşêra singê li nik jinên
di navbera 50 û 69ê de

**MAMMOGRAPHIE
SCREENING
PROGRAMM**

**Gemeinsamer
Bundesausschuss**

ÇIMA BO MIN MAMMOGRAPHIE TÊTE PÊŞKÊŞKIRIN?

Eger temenê we di navbera 50 û 69 salî de be, mafê we her du salan bi pişkinîna – Mammographie bo têderxistina berwext ya penceşêra singê bikî. Bihayê vê pişkinînê wê sîgorta nexweşiyê bide. Eger tu pîrvat sîgortekirî bî, bi sîgorta xwe re li ser hilgirtina buhayê pişkinînê zelal bike.

Navê vê pişkinînê Mammographie-Screening e. Wateya Screening jî ew e, hemî mirov di temenekî de, hindêk pişkinînên destnîşankirî bo wan têtê pêşkêşkirin. Di dema Mammo- graphie de wêneyê tîjkî bo singê têtê girtin. Ji bo ku qalîteyeke baş yaTêderxistina berwext bête gerentîkirin, lewra li saziyên pîspor tê xwestinê, ku ew jî girêdayî bi bernameya elmanî ji bo Mammographie-Screening be.

Armanc ew e, Penceşêra singê berwext bête têderxistin, daku bikaribin çareseriyê baştir bikin û rêjeya saxlemîbûnê bêhtir bibe. Mixabin ev pişkinîna têderxistina berwext nerênîyên wê jî hene: bo nimûne, dikare bibe sedema hin çareseriyên nepêdivî.

PENCEŞÊRA SINGÊ ÇI YE?

Penceşêra singê dikare çêbibe, dema şan bi şêweyekî nexweşiyane û dest pê bikin bêkontrolkirin bêne guhertin. Şanên penceşêrê dikarin xwe bavêjin tevnan û cihên xwe çêbikin û , girêkên penceşêrî „Metastasen“ peyda bibin.

Penceşêra singê bêhtir ji hemî rengên penceşêran gelek şêwe ye. Zorbeyî caran penceşêra singê çareser dibe, bi xwe xwe çêdike û ew girêk çênabin. Lê dikare zû jî mezin bibe û li hemî laşî berbelav bibe.

Ya giring tu bizanibî: ku Mammographie nikare rê li ber çêbûna peneşêra singe bigire.

Eger tu, di bernameya Mammographie-Screening bixwazî, an jî nexwazî hevpişkiyê bikî, ew birayara te ye. Ev berhevok dixwaze bibe alîkar bo we.

Beriya pişkinînê mafê we yê kesayetî heye, hun xwe ronî bikin li nik bijîşkekî/ê, li ser çawaniya pişkinîniya bernameya-Mammographie. Ji bo wê divê civan bête danîn. Navnîşan li ser nameya vexwendina bo pişkinînê heye. Normal, di dema pişkinîna Mammographie de, bijîşk amade nabin.

WÊ ÇI BIQEWIME, EGER EZ BEŞDAR NEBIM?

Eger hun nexwazin vê pişkinînê bikin, hun ê piştî du salên din, dubare bihêne vexwendinê – Eger hun êdî wê vexwendinê nepejirînin, ew tiştêk din e. Tu kartêkirin li we nake ji hêla sîgorta we ya nexweşiyê: Di rewşekê de jî, ku hat û penceşêra singê bi we re peyda bû, wê sîgorta nexweşiyê xerciya dermankirinê bi xwe bigire.

RÊJEYA PENCEŞÊRÊ ÇEND E?

Hizir bikin, ku wê 1000 jin, bo têderxistina berwest bihêne vexwendin. Ji wan jinan, yê di hundurê 10 salên bihên de, wê 35 jin bi penceşêra singê bikevin. Rêjeya ku ji wê hijmarê, ku dikarin saxlem bibin do ser siyan e 2/3.

Metirsiya Penceşêra singê bi fekterên kesayetî ve berband in. Bi mezinbûna temenî re, rêjeya metirsiyê hêdî hêdî zêdetir dibe. Rêjeyeke mezin ji jinan xeman ji wê hindê dibin, ku kartêkirineke xerab li malbatê bibe. Eger dê an jî xwişka jinê bi penceşêrê be, metirsiya pêktinê bilindtir dibe. Eger xizmeke nenêzîk pê nexweş be, beramber rêjeya metirsiyê kêmtr e.

DI DEMA KIŞANDINA MAMMOGRAPHIE DE, ÇI DIBE?

Tête dîtîn, ku wê pişkinîn di iyadeyekê an jî klînîkekê de li navçeya we bibe, carnan jî di hin erebeyên taybet bo wê mebestê hatine durustkirin tête kirinê. Ji wan saziyan re tête gotin „Yekîniya-Screening“.

Ev pişkinîn ji hêla cihgireke radiyolog ve tête serpereştîkirinê. Ne her car bijîşk li wir amade dibe.

Ew cihgira radiyolog ji cih û hêlên cuda, ji her singekê du wêneyên tîjkî digire. Ji ber wê jî sing dikeve nav du parçeyan de û tête şidandin. Ev dikare nexweş be jî. Çendî sing pehin bibe, hewqas tîjk kêr dibin û girtina wêneyê tîjkî baştir dibe.

Encama wêneyên- Mammographie di rojên piştgirtinê de tête nirixandin. 2 bijîşk her yek li halê xwe, wan wêneyan dinirxînin û li guherîna di şêweyê normal yê singê de pişkinînê dikin.

Eger hat tişteki nenormal hate dîtin, wê şêwira xwe bi hinek pisporên di wan warên din de bikin.

Di rewşa normal de, piştî wênegirtinê bi 7 rojên karî nameyek di gel encamên pişkinînê bo we têtê hinartin. Rêjeya herî bilind ji jinan encama, ku tişteki li wan nîne werdigirin.

Giring e: Eger hat û tişteki nenormal hate dîtin jî, nayê wê wateyê ku ewa hatî dîtin penceşêr e.

DI PEY DÎTINA TIŞTEKÎ NENORMAL DIVÊT ÇAWA BERDEWAM BIBE?

Tenê li gorana wêneyên tîjkî jî pispor nikarin têderxin û biryarekê werbigirin, aya ew girêk xerab e- an jî bêmetirsî ye. Ji ber wê jî, tiştê hatî dîtin û guman lê heyî hîn bête dan bo pişkinînê.

Ji bo wê bijîşka/ê berpirsiyar careke din wê jinê vedixwîne. Di cara bihê de, sing bi ultraşal, wate bi komputerê an jî bi wêneyê tîjkê têtê pişkinîn. Gelek caran gumana ku penceşêr heye, nedurust derdikeve.

Eger nemumkin be, têtê pêşniyarkirin, ku hinek ji tevna şanên singê bête stendin. Ev piştî benca xwecihî dibe, ku bi derziyê kunekê bikin. Ev tevne wê ji aliyê bijîşkê, an jî bijîşka pispor ve, têtêve bin Mikroskopê û bête nirixandin.

Di dawiyê de, gelek bijîşk şêwirê bi hev, li ser encama vê pişkinînê dîkin. Enacama wê şêwirê di dema normal de, di hundurê du heftiyên de, radestî wê jinê têtê kirinê.

MAMMOGRAPHIE-SCREENING BI HIJMARAN: BENDEWARÊ ÇI ENCAMÊ NE?

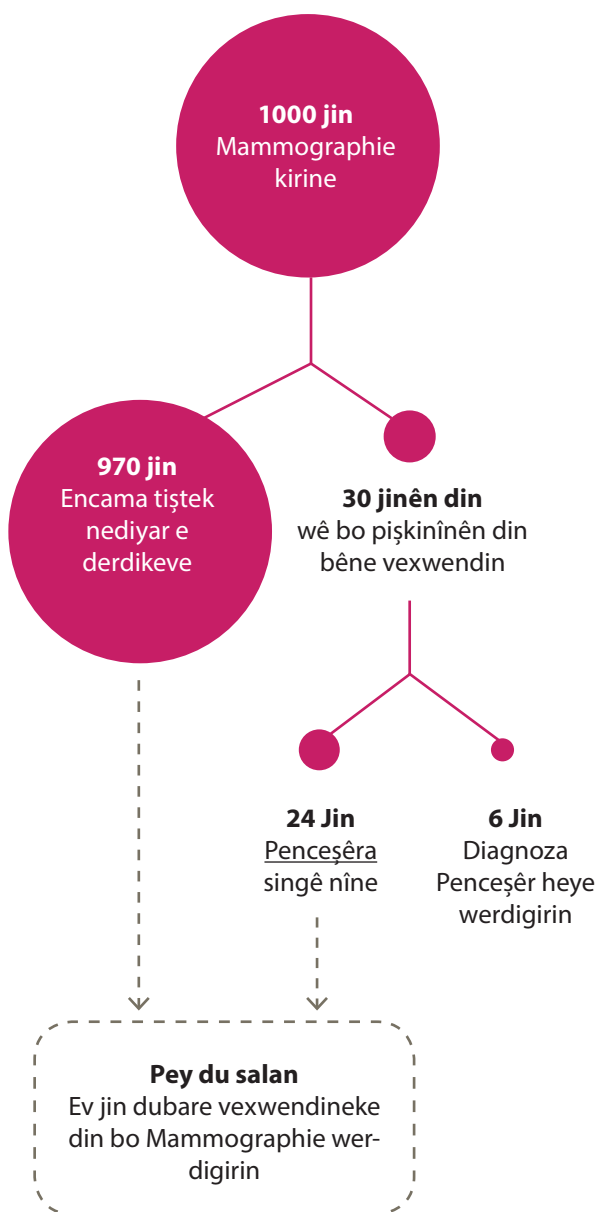
Eger bo nimûne 1000 jin bin, yê di heftiya bihê de, beşdarî pişkinîna Mammographie bibin. Êdî hemen li gor vê rêjeyê wê encama wê pişkinînê be:

- Dora **970 ji 1000** jinî piştî pişkinînê wê encama **tiştek diyar nîne werbigirin**.
- Dora **30 ji 1000** jinî wê encama tiştek hatiye dîtin û civanekî ji bo pişkinînê din werbigirin.
- **24 ji wan 30 jinan** yê tiştek bi wan re hatî dîtin, guman heye ku encam şaş derbikevin.
- Ji wan **6 jin** rast derdikeve, ku pişkinîn rast e.

Ev tê vê wateyê: dora 6 ji 1000 jinî diyagnoza wan rast derdikeve, ku penceşêra singê bi wan re heye. Ew jin êdî wê civanekî ji bijîşkê an jî bijîşkî yê yekîniya-Mammographie-Screening werbigire, daku li ser hingavên pêdivî bête axaftinê.

Ev encama hijmarê pişkinînan. Ji bo bernameya-têderxistina berwext, jin dikare deh caran pişikdarî di Mammographie de bike. Di yek ji wan pişkinînan de, dikare guman di hebûna tiştekî de peyda bibe.

ÇI DİBE; EGER 1000 JIN PİŞIKDARIYA PİŞKİNÎNÊ BIKIN?

WÊ ÇI BIBE, EGER PENCEŞÊRA SINGÊ HATE TEQEZKIRINÊ?

Diagnosa-penceşêra singê, di destpêkê de metirsîdar e. rêjeya saxlemiya bi dermanbûnê gelekî baş diyar dibe. Bi wê hindê ve girêdayî ye, ka penceşêr çendî xwe berbelav kiriye.

Hijmara mezin ji jinan, bo wan emeliyat têtê pêşniyarkirin. Li vir, wê girêk û tevna li dora wê xerabe bûyî bête jêkirin, an jî hemî sing. Imkana dermankirinên din jî hene weke bi tîjkan, dana hermonan û terapiya bi kîmawî. Li gor diagnosa heye şeweyê çareserkirinê têtê destnîşankirinê.

- Li nik **5 ji 6 jinan** yên diagnosa wan penceşêra-singê ye, **girêka xerab** li ba wan peyda dibe. Eger neyête çareserkirin, bêhtirê caran xwe di laşî de belav dike.
- Ji rêjeya **yek ji 6 jinan** yên destnîşan dibin, ku penceşêra singê bi wan re heye, ew guhertinên di singê de, di rêya tîjkên Mammographie têne dîtîn, ku navê wan bi zimanê tendurustiyê **Duktales Carcinoma in Situ (DCIS)(Penceşêra rehên cihî)** e. Ev Diagnoze diyar dike, ku şanên rêkên şîr hatine guhertin. Ew girêk dikevin boriyên şîr de, lê tu êş. Çiqasî ev DCIS berbelav dibin û dibin girêkên metirsîdar kes nizane. Ji ber ku em nikarin bibêjin jinekê, ku ev girêk, DCIS, wê bêziyan bimîne, lewra şîreta me ji wan re, ku bête dermankirinê.

EW YÊN SER DIYAGNOZE RE ÇI NE?

Lêkolînê diyar kir, ku ew jinên diçine Mammographie, geлектir girêk DCIS li wan diyar dibin. Di bin re ew guherankarî ne, yê bêtê têderxistina berwext, di dema jiyana wê de, nedihatî diyar kirinê. Ev bo wê hindê vedigere, bo nimûne, eger hat û bi Mammographie girêk û guherînên xerab ji bihêne dîtî, belav nabin, ji ber wê ji nemetirsîdar in. Ev şêwe Diagnoz wek Biserdiagnoz „ Over-diagnoz tête naskirin.

Lê mixbin, ev guherînên weha di rastiyê de, xwe ji tomur, wate ji girêk ên metirsîdar cuda nakin û nayên naskirinê. Over-diagnz berê yekî dide dermankirinê, ku nezor giring bûn.

ÇAWA BIRYARÊ WERBIGIRIN? TIŞTÊN BAŞ -Û NEBAŞ YÊN TÊDERXISTINA BERWEXT - MAMMOGRAPHIE

Ev serhijmarên bihên, tenê texmîn in û pêdivî ye baş û nebaşiyên wê ronî bib in. Ew ravedikin, ka dikare çi li benda jinan be, yê 10 salan li ser hev pişikdariyê di bernameya Mammographie de dikan.

Başıyên herî giring: Mammographie dikare penceşêra singê hîn di destpêka xwe de têderbixe.

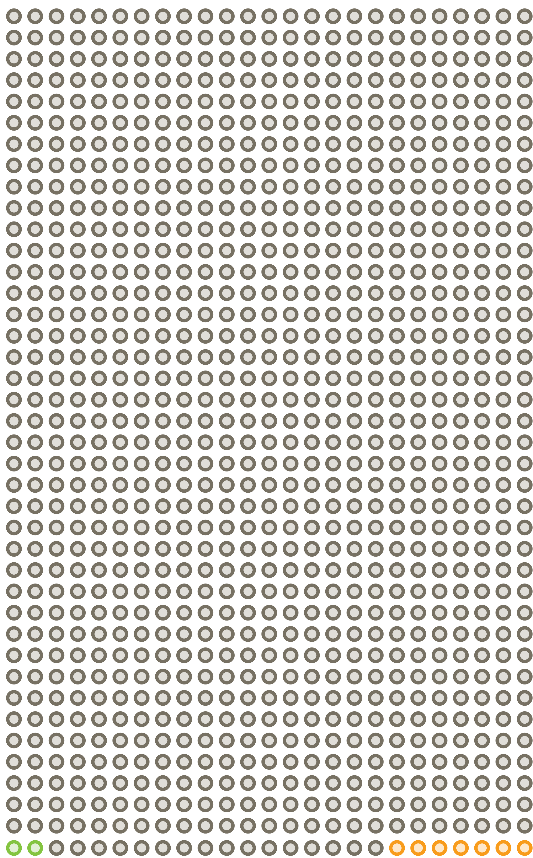
- Li vir rêjeya ku jinên nexweş saxlem bibin bilind dibe. Eger **1000 jin zêdeyî** 10 salan di bernameya Mammographie-Screening de pişikdarî bikin, wê **1 ji 2an ji wan yê bi penceşêra singê ji mirinê rizgar bibe**. Li nik jinên ku metirsiya bilind ya penceşêra singê heye, ev hijmar dikare bilindtir bibe.

Nebaşıyên giring: Di rêya Mammographie re dikare diagnozeke nepêdivî ya penceşêra singê pêwîst be.

- Wek ku îşaret pê hate danê, Tumore "girêk" û texmînkirina şanên guhertî dikarin bête dîtîn, ku bi xwe bêziyan û ne metirsîdar bin û problem çênedikarin. Ji **1000 jinî**, di **10 salan** de bi durustî, di bernameya-Mammographie-Pişikdar bin, ji **5 ta bi 7** over-diagnoz werbigirin ku berê wan bide **dermankirineke nepêdivî**.

PARASTIN JI PERGALÊN MIRINÊ Û OVER DIAGNOZ

Eger **1000 Jin 10 salan** biçin bo Mammographie, ...

wê ji
1 bo 2 jinan
ji mirinê di rêya penceşêra
singê re bêne parastin.

wergirtin
5 ji 7 jinan
over-diagnoz.

Hinek başı- û nebaşiyên din ji encama pişkinînan diyar dibin.

- **Başı:** Eger encama ezmûnê tiştek diyar nebû, eve dilxweşker e.
- **Nebaşı:** Di rêya dîtina hin tiştên şaş, jinan dixe nav xeman de.

Nûçeya ku, di rêya Mammographie re eger tiştek hate dîtin, tirsê çêdike. Ew dema tanî encam derkeve dikare bibe sedema xemnakiyeke giran bo jinan. Eger guman neyê teqezkirin jî, wê kartêkirina xwe ya nebaş li ser wan bihêle.

Jin başı-û nebaşı yên Mammographie ji bo xwe cuda cuda dibînin. Hinek ji wan dixwazin pişkinîna têderxistina berwext bo xwe bikar bînin. Hineke din, naxwazin sûdê jê werbigirin, ji ber ew nebaşiyên girantir dibînin.

TÊDERXISTINA BERWEXT TEMEN DIRÊJ DIKE?

Mammographie dikare bo jinan bi sûd bibe, eger li demek berwext penceşêr bête dîtin. Dermankirineke di dema rast de, dikare temen dirêj bike. Ew jin ên diçin pişkinînên Mammographie, bi nexweşiya penceşêra singê nakevin—û her weha başiyên wê yên tendurustî jî nînin.

Lêkolîn diyar dikan, ku nediyar e, ew jinên diçin pişkinînên Mammographie dikan, ji jinên ku wê pişkinînê bikar naînin, jiyanêke dirêjtir bi ser ve dibin an na.

ÇENDÎ ASTEYA KARTÊKIRINA XERAB YA TÎJIKAN BILIND E?

Di pişkinîna Mammographie de tîjkên wêneyan bikar tên. Çendî tevna singê nêzîk be, hewqasî divê rêjeya tîjkan pirtir be, daku wêneyekî hûrgilî bête girtin. Û wisa jî tadeya tîjikan kêmtir dibe, ku êdî tu encam ên xerab jê dernakevin. Lê divê neyête jibîrkin, ku ezmûneyên bi tîjkan, di pergalên gelekî kêmtir de, dikarin bibin sedema peydabûna penceşêrê.

SINOR ÊN TÊDERXISTINA BERWEXT

Pişikdariya berdewam û di dema xwe de, di bernameyê Mammo-graphie de, nikare bibe rêgir li ber peysabûna penceşêra singê. Ew dikare di demeke guncayî de, têderbixe, ku penceşêr heye.

Di gel wê guhpêdana zor, Mammographie nikare hemî cureyên girêkan yên xerab nas bike. Dibe jî, ku penceşêr di navbera wan herdû salên pişkinînê de çêbibe.

Ji ber wê jî zor giring e, ku xwe nîşanî bijîşkekî an jî bijîşkekê bikin, eger piştî dema Mammo-graphie guherîn çêbibe, an jî guhertinek li singê diyar bibe, mîna

- Girêkênbênehestkirin, terikandin an jî hişkbûna çermî,
- Guherîna şeweyê li ber çav, guherîn di çerm de an jî kişandina çîçikan,
- Xwînerkînanjîderketinahintiştêndinji serê çîçikan.

WÊ ÇI BI AGAHİYÊN KESANE BIHÊN?

Serderiya di gel agahiyên kesane dikevin ber çarçewa yasaya parastina agahiyên li Elmaniya. Hemî agahiyên ji bo bernameya-Mammographie serderiyeke bawerî di gel wan tê kirinê, mîna li her iyadeyeke bijîşkan. Bijîşk û hemî karmend dikevin bin barê erkê nemukurhatinê.

Encamên pişkinînan biberdewamî bi şêweyekî navendî tene nirixandin. Ya giring, karîna çavdêriya qalîteya programî ye. Bo vê nirixandinê, agahiyên kesane mîna Nav an jî Adrê nepêwîst in û bo cihekî din nayên danê. Nirixandin nikare tenê bi jineke bi xwe ve bend re bête kirin.

Berpirsiyariya serederiya di gel agahiyên kesayeti saziya navend berpirsiyar e. Hun dikarin navnîşana têkiliya li ser nameya vexwendinê bibînin.

Gemeinsamer Bundesausschuss

Derketin:

Oktober 2015 Berpêdan

Pêkanîn:

Ev berhevok bi biryara peymangeha G-BA ji bo Qalîte û aboriya di warê tendurustî de (www.iqwig.de) hatiye pêşniyarkirinê, di pey re ji hêla G-BA kar li ser hate kirinê ta giha derketina bi vê şeweyê naveroka li ber we.

Weşanger:

Gemeinsamer Bundesausschuss (G-BA) Komîta Elmaniya ya hevbeş

Komîta Elmaniya ya hevbeş (G-BA) hevbendek e bi xwe tevdîra xwe ya hevbeşdike û ji bijîşk û bijîşk ên diranan, derûnterapîkeran, nexweşxaneyan û sîgortên nexweşiyê li Elmaniya, pêk tê û ji sala 2004an ve nûnerên nexweşan jî dikarin rolekê bilîzin.

www.g-ba.de